

Pri Selmi Lagerlöfovi

Osemdesetletnica svetovne pisateljice, Nobelove nagrajenke

Ce ima človek že sedemdeset let za seboj, si pač ne želi več, da bi slovesno obhajal svoj rojstni dan, zlasti tedaj ne, če je bil že deležen vseh časti sveta.

Selma Lagerlöf je bila 20. novembra stara 80 let. Že pred meseci je prosila, naj se tega njenega rojstnega dneva nihče ne spominja. Vendar ni mogla zabraniti, da ne bi letos poleti prišlo na tisoče tujcev v Marbacko, na njeno posestvo. Nekateri so smeli tudi osebno govoriti z njo.

Nisem se privikrat (piše neki članek) peljal v deželo »Gösta Berlinga«.

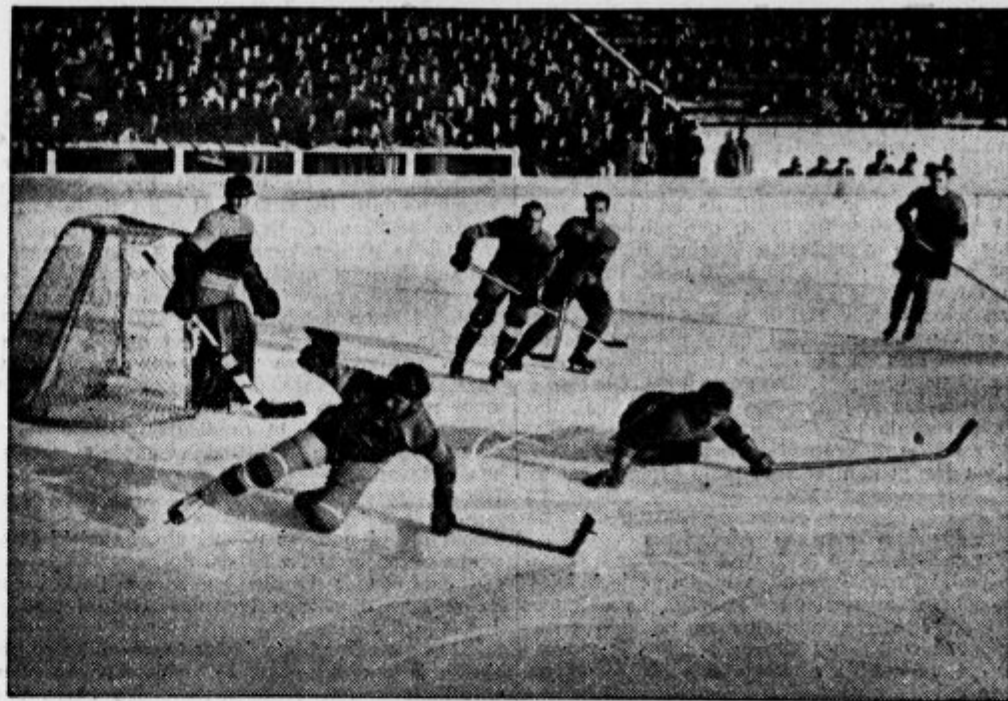
Na končni železniški postaji Sunne je jako živahno. Na velikanskem trgu — na Švedskem imajo dosti prostora — so kar polja samih jesenskih

Vse je tako tibo, kakor more biti samo na Švedskem. Nič več ni pavov, ki so prej kričali na tujce, in Lisa, stara angleška psica, zvesta spremljevalka gospodarice iz Marbacke, ni več na svetu.

A ker sem bil prej naznanjen, so verigo razklenili. Selma Lagerlöf ne pusti nikogar čakati. Že v veliki veži z radio aparatom mi pride naproti. Njene modre oči gledajo zamišljeno in dobrohotno. Potem se smehlja in njen topli, blagodoneči glas mi prepodi vso plahost. V veliki, svetli sobani mi pripoveduje o svojem delu, ki ji je še zmeraj najboljša razvedrilo. Govori mi o svoji dnevni pošti, ki nanjo zmeraj sama odgovarja, o delu v fari in za pisalno mizo, o pridelkih njenega posestva, predvsem o posebni vrsti »marbackške moke«, ki je sestavljena po nekem starem receptu in ki jo že prodajajo v trgovinah v New Yorku.

Tudi jaz sem moral pokusiti pri čaju pecivo iz te moke. Pisateljica me je vodila po vsej hiši, pokazala mi je svojo dolgo, ozko delovno sobo, ki jo krasijo slike iz njene knjige »Nils Holgersson«. Videl sem njeno spalnico z veliko teraso s pogledom na vse posestvo, kjer se je nekoč igrala s svojimi brati in sestrami in ki je vse življenje hrepnela po njem, dokler si ga ni kupila.

Selma Lagerlöf se je zamišljeno zazrla v to pole in v svojo tiho värmlandsko domovino, kateri je ostala zvesta in ki so njena zemlja in ljudje ovekovečeni po njenih spisih.

Hockey v Švici

Letošnje hokejsko sezijo v Švici so otvorili v Curihu in sicer s tekmo med curiškim in praškim klubom drsalcov

Selma Lagerlöf

slavna švedska pisateljica je izpolnila 80 let svojega življenja

cvetice. Nekaj šoferjev se vprašujoče ozirajo, rekoč: »Ali bi v Marbacko?« Pa sem se spomnil spredovnika, ki mi je bil rekel: »Če ste pri »Selmi« že priglasi, pojdite tistih sedem kilometrov s postaje kar peš; za nazaj vam bo itak ona dala svoj avto.«

Šel sem torej čez trg proti staremu mostu. Motorni čolni so že kar pripravljeni za zimsko spanje, tudi parnika »Gösta Berling« in »Selma Lagerlöf« sta že prenehala z vožnjami. Pri beli cerkvi z visokim zvonikom je župnišče, kjer je pastir sin Karel Frykstedt ali Gösta Berling s svojimi prigradami zabaval vse ljudi. Pokrajina postaja samotna, pot je kar precej dolga. Ozka je ta pot, ki jo obrobajo visoke jelke; komaj da more voz mimo voza. Selma Lagerlöf ne biva ob veliki cesti. Nikogar ne srečam, razen velikega tovornega avtomobila, ki pelje mleko iz Marbacke v Sunno. Jelk ni več; pred menoj se razprostira dolina in med njimi v vrtovi se pojavijo na koncu brezovega drevoreda velika, bela hiša. Nastala je iz nekdanje majhne krčme, kjer je bila pred 80 leti Selma Lagerlöf rojena. Grem mimo trgovine za 70 uslužbencev s posestvom do debele verige, ki obdaja hišo, da zadržuje radovedneže, ki so si sicer nosove potlačili na šipah nizkih oken, če je Selma Lagerlöf sedela pri mizi.

»Herschel napoveduje ...«

Dvestoletnica odkritja planeta Urana

Pomen Fr. Viljema Herschla

Preteklo je 200 let, odkar je Friderik Viljem Herschel, eden največjih zvezdoslovcev, v Hannoveru, zagledal luč sveta. Tedaj so bili aparati za opazovanje nebesnih teles tako pomanjkljivi, da si jih je Herschel sam, po svojih načrtih sestavljal. Njegova najbolj slavna daljnogleda sta bila: reflektor Newtonove konstrukcije s 46 centimetrsko odprtino in 6 metersko goriščno razdaljo in reflektor s 120 cm odprtino in 12 m goriščno razdaljo. Stroške za izdelavo obeh je prevzel tedanji angleški kralj. Da vidimo, koliko je Herschel s tema reflektorjema dosegel v znanstvenem svetu, povemo, da ima sedanji največji reflektor, Hookerjevo zrcalo na Mt. Wilsonu, 232 cm odprtino in 12,5 m goriščno razdaljo in da imajo povprečni današnji zrcalni teleskopi 1,25—2 m odprtine.

S tema napravama, ki si jih je sam izdelal, je Herschel v letih od 1774 do 19. stoletja po dobro premišljenem, velikanskem načrtu neumorno preiskoval zvezdnato nebo in ga je pri tem podpirala njegova sestra Karolina. Znanstveni uspeh njegovega delovanja je bil tako velikanski, da ga ni dosegel noben zvezdoslovec ne pred njim in ne po njem.

V sončnem sistemu je Herschel

1. 1781 odkril planet Uran

in je s tem razširil mejo sončnega sistema za še enkrat toliko. Leta 1787 je odkril oba zunanja Uranova meseca, 1. 1789 pa notranja Saturnova meseca. Spoznal je sploščenost Saturna, določil njegovo dobo vrtenja in je odkril tudi periodično svetlobno spreminjanje Saturnovega meseca Jupitusa in Jupitrovih mesecev (1797).

Po svetu okoli

V Manchesteru

Je neki vlomilec razlagal na sodišču, da je žepna tatvina hujši zločin in da naj bo strožje kaznovana kot na primer vlom. Zakaj pri vladu zločinec ve, ali kraje bogataša ali ne, a z žepno tatvino oškoduje lahko tudi reveža.

V Nizzi

Je policija prijela nekega 77 letnega berača, ki se je pritožil, da mu je neki policijski uradnik dal premajhno miloščino, da je bil tisti novce premajhen denar zanj. Preiskava pa je dognala, da je imel ta berač v Nizzi dve hiši.

Praga je prepovedala tujke v napisih

Ni dovoljeno: restavracija, bar, bonboni, avtomat, manicure itd.

Iz Prage poročajo, da je mestno praško načelstvo izdalo odredbo, da se morajo do 30. novembra odstraniti vsi tujejezični napisi, in napisi, ki so sestavljeni iz čeških besed in tujk. Odredba se za zdaj nanaša le na mestne okraje 1—7. V novi mestni hiši so ustanovili poseben posvetovalni urad, ki bo dajal trgovcem tozadevna navodila.

Imena mest in dežel se smejo uporabljati samo v češkem jeziku, kakor Patiz, Loudyn (in ne Paris, London).

Tujejezične, postavno zavarovane trgovske znamke so dovoljene samo po določbah o reklamah.

Napisi mednarodnih družb, predvsem tujkoprometnih, so dovoljeni v tujem jeziku le tedaj, če so tudi v češki državi tako vpisane.

Kratice, ki so zašle v češčino po vplivu ruskega ali nemškega jezika in ki je z njimi češčina najbolj spakodrana, niso več dovoljene. Uporabljati se smejo samo postavno zavarovane kratice.

V podrobnosti so prepovedani takile napisi:

1. V hotelski in gostilniški obrti: restavracija, bar, danzing, tabarin itd. Dalje tujejezični naslovi gostiln in kavarn, na primer: Nationale, Louvre itd. Prepovedano je ime avtomat; dovoljena pa je beseda hotel, ker je ni moči prevesti.
2. Prepovedani so naslovi kot: kolonialno, delikatese itd.
3. Pri brivcih: coiffeur, manicure, pedicure in podobno.
4. Pri krojačih in šiviljah: modes, robes, tailor, modni salon in podobno.
5. Pri trgovinah s klobuki: chapeau.
6. Pri avtomobilih: avtomobilnica, garage; to besedo je pisati po izgovorjavi: garaža.
7. Pri blagu: kravata, lord-kravata, georgette in podobno.
8. Pri fotografskih potrebščinah: fotostudio, fotopotreščine.
9. Pri mirolilnicah (drogerijah) imena, kakor: Kodak, Agfa itd.

10. Pri zobarjih: dentist.
12. Pri slaščičarjih: konfizerija, bonboniera, bonboni, desert.
13. Pri kinematografih: vsi tujejezični naslovi kinov; beseda kino mora sploh izginiti. Uporabljati se smejo le besede »bio« ali »biograf«.
14. Pri trgovinah z radio napravami vse spojke z besedo radio.
15. Pri bankah in menjalnicah vsa tujejezična imena.
16. Pri bijouterijah le po češko: bijuterija. (Te prepovedi bi sodile tudi k nam.)

Zaroka v italijanski kraljevski družini

V Rimu so razglasili zaroko najmlajše hčere italijanske kraljevske dvojice Marije Savojske z 39 letnim princem Louisjem Bourbon-Parmskim

Princesa Marija Savojska

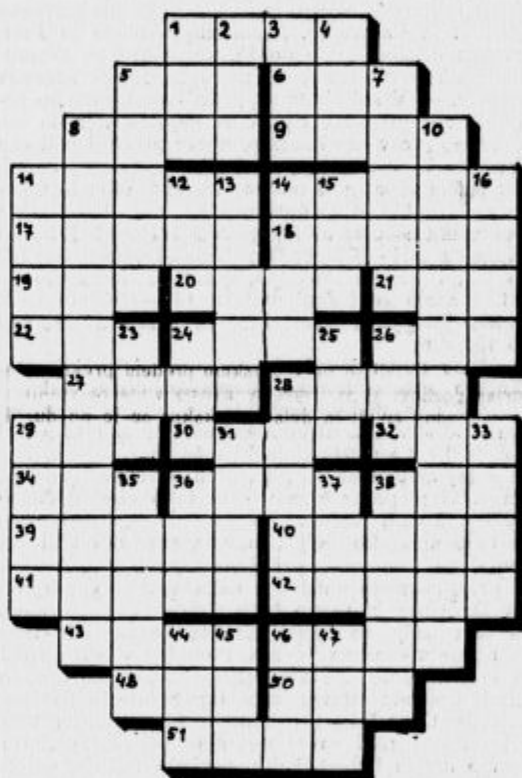
Princ Louis Bourbon-Parmski

Po filmskem svetu

10.000 metrov posnetkov o življenju in obrazu današnje Kitajske sta prinesla v Ameriko filmski reporter Joris Ivens in njegov tovariš Ferno. Iz tega materiala bodo skrojili dokumentarno delo o današnji Kitajski in o njenem trpljenju.

Begovičev dramsko delo »Amerikanska jahta« v splitski lukci namerava filmati bivši igralec ljubljanske drame Zvonimir Rogoz, ki bo glavno moško vlogo kreiral v filmu sam. Zunanje posnetke bodo naredili na neki jahti v Dalmaciji.

Križanka

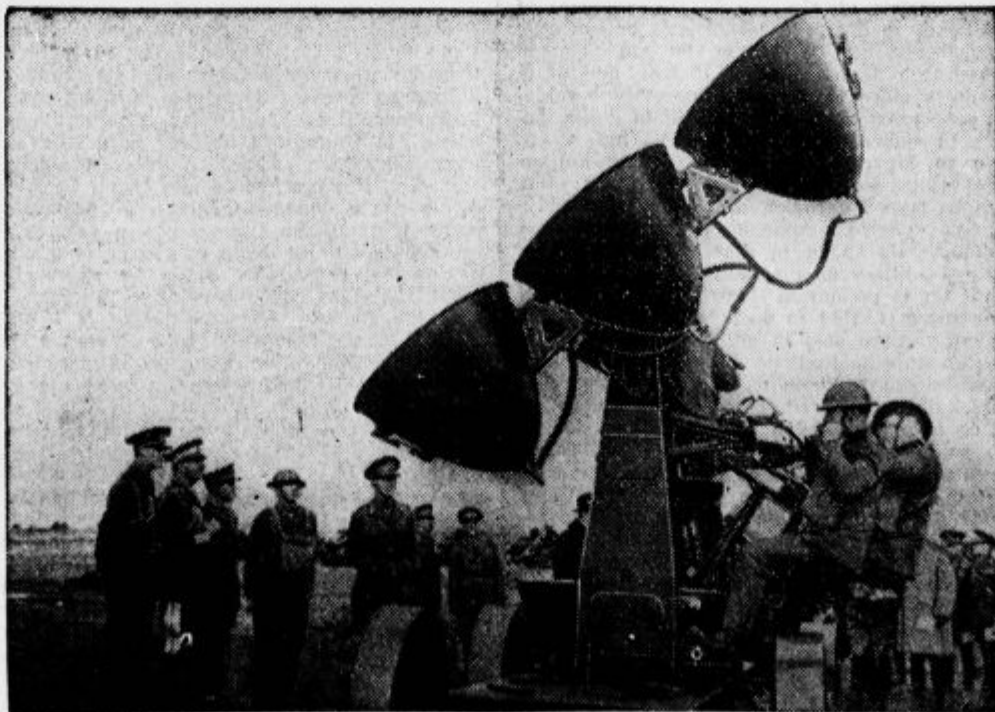
Vodoravno: 1. druga beseda za moč. 5. druga beseda za tla, 6. desni pritok reke Volge, 8. polotok v severni Evropi, 9. čebelji izdelek. 11. tuja beseda za zrakoplov, 14. leposlovna oblika, 17. starogrški bog lepote in umetnosti, 18. kraj v istoimenski dolini na Goriškem, 19. prestolno mesto italijanskega imperija, 20. nekdanje mesto v Rusiji, 21. turški gospodar, 22. skrajšano žensko krstno ime, 24. nevestina oprema, 26. stranski del telesa, 27. otroška beseda za očeta, 28. voda na Notranskem, 29. skrajšano žensko krstno ime, 30. oblika vode, 32. druga beseda za morsko skalo, 34. sestavni del zgradbe, 36. večje pripovedno delo v verzih, 38. navadni števec, 39. pesniški izraz za del njive, 40. tuja beseda za hudobnega duha, 41. hišno božanstvo starih Rimljanov, 42. letoviški kraj v Švici, 43. voda na Štajerskem, 46. nemški učenjak filozof, 48. planina v južnem delu Jugoslavije, 50. navadni števec, 51. druga beseda za plug.

Navpično: 1. zgodovinski del nekdanje Bosne, 2. gora v zahodnem delu Male Azije, 3. vrsta severnih jelenov, 4. tuja beseda za uradno listino, 5. kraj na Kočevskem, 7. prostor za igre in boj v starorimskem cirkusu, 8. tuja beseda za gospodarstvo, ki je pod odločilnim vplivom denarstva, 10. druga beseda za dragotino, 11. pristaniško mesto v jugovzhodni Italiji, 12. levi pritok Donave v Romuniji, 13. sodobni češki slovstveni zgodovinar, 14. slonov zob, 15. tuja beseda za dvojico, 16. mohamedanski bog, 23. otroška beseda za očeta, 24. skrajšano beseda za pobirane, 25. ženska oseba iz svetopisemskih zgodb, 26. drugo ime za nekdanjo avstrijsko prestolno mesto, 28. poganška boginja sreče in nesreče, 29. starogrški pisatelj basni, 31. predstojnik samostana, 33. vzrok bolečine, 35. ud Narodnega gledališča v Ljubljani, 36. tuja beseda za časovno razdobje, 37. ptič iz družine jastrebov, 38. nekdanje ime za sedanjo Ljubljano, 44. nekdanje dijaško glasilno, 45. trgovski izraz za predplačilo, 46. preprosto leseno orožje, 47. pristaniško mesto na zahodnem Finskem.

Rešitev križanke »Peščena ura«

Vodoravno: 1. ped, 4. Opava, 9. Pan, 12. Otok, 13. Eva, 14. Voda, 15. Ina, 16. Kal, 17. era, 18. kap, 20. Ero, 22. Lom, 23. vinotok, 25. apoteka, 26. Atila, 27. Abo, 29. dro, 31. vlada, 34. obarina, 36. bakalar, 37. red, 38. Aho, 40. Maj, 42. Osa, 44. Bur, 46. ura, 47. osel, 48. aga, 49. Sava, 51. sak, 52. anoda, 53. TAS.

Navpično: 1. Po, 2. etik, 3. Donava, 4. Oka, 5. Pek, 6. Avar, 7. val, 8. ave, 9. poroka, 10. Adam, 11. na, 19. pipa, 20. enota, 21. Otelo, 22. Loka, 24. Oti, 28. Bor, 29. dlaka, 30. Odilo, 31. vbad, 32. ara, 33. Anam, 34. obesek, 35. Ararat, 37. roza, 39. Hugo, 41. Java, 43. Ala, 44. ban, 45. Rad, 46. USA, 47. os, 50. as.

Kralj Karel in prestolonaslednik Mihael v Aldershotu

Ko sta bivala romunski kralj in njegov sin v Angliji, sta si ogledala v Aldershotu tudi aparat za poslušanje bližajočih se letal

NOUGAT GALAK

IZVRSTNA
SLAŠČICA

FINA NAPOL-
NJENA BELA
ČOKOLADA

4 NOVE SPECIALITETE

NESTLÉ

CRAKLAIT CITRA

MLEČNA ČOKOLADA
S PRAŽENO RŽJO,
ZELO REDILNA

ODLIČNA ČOKO-
LADA S KREMO
OD CITRONE

Programi radio Ljubljana:

Sreda, 23. novembra: 12 Valčki, polke in koračnice (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Uvertura in fantazije (plošče) — Napovedi — 18. Mladinska ura: a) Prvo potovanje okoli sveta (g. dr. Valter Bohinec), b) Pomoč otrokom v obmejnih krajih (ga. P. Kočevar) — 18.30 Učeniška in Lovšetova (plošče) — 18.40 Vzgojne težave (g. dr. Stanko Gogaša) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Mestrovitove Madone (Branko Maslač, Zgb) — 19.50 Prirodopisni kolček (g. prof. Penzov) — 20. Samospevi g. Ladislava Rakovca, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 20.45 Salonski kvartet — 21.30 Angleske skladbe (plošče) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Prenos pesne glasbe iz restavracije »Emona«.

Drugi programi:

Sreda, 23. novembra: Belgrad: 20. Humor, 21. Duet in kitara, 21.45 Plošče — Zagreb: 20. Klavir, 20.30 Plošče, 21. Ljubljana, 22.20 Plesna glasba — Sofija: 19.40 Puccinijska opera »Madame Butterfly« — Varšava: 19. Pisan koncert, 21. Klavir, 22. Plošče — Trst-Milan: 21. Vokalni in pianinski koncert, 21.50 Jazz — Rim-Bari: 21. Izgra — Dunaj: 20.10 Pisan program, 22.30 Orkestralni koncert — Berlin-Königsberg: 20.10 Orkestralni koncert — Frankfurt: 20.15 Velik koncert — Monakovo: 20.10 Koncert po željah v korist zimske pomoči — Bernmünster: 20.10 Vokalni koncert, 21.30 Komorna glasba — Strasbourg: 20.30 Simfonični koncert.

LOKAL

večji, z 2 izločbama, v absolutnem centru Ljubljane na Tyrševi cesti, z vsemi pritlikinami, oddam s 1. febr. 1939. Naslov v upr. »Slov.« 18267

Sudetskim Nemcem!

Dne 4. decembra t. l. se bodo vršile dopolnilne volitve v nemški državni zbor za sudetske Nemce. Upravičeni voliti so tisti sudetski Nemci, ki so imeli 10. oktobra 1938 v Sudetski deželi domovinsko pravico in so bili na tem ozemlju rojeni pred 1. januarjem 1910. Dalje imajo tudi pravico voliti njih zakonske žene in potomci, ki bodo dne 4. decembra 1938 dovršili 20. leto starosti. — Volivni upravičenci naj se takoj pisмено javijo pri Nemškem konzulatu v Ljubljani, Bleiweisova cesta 34, ob predložitvi osebnih listin: potnega lista, domovnice, rojstnega lista itd.

Nemški konzulat v Ljubljani

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; šentovanjski oglas 2 din. Debele tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokotilonska, 3 mm visoka petilna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Obrt

Trpežne snežke in galoše prodajam po ugodni ceni. — Snežke in galoše sprejemam v popravilo. — Cene solidne, potrežba točna. — Anton Janežič, Kamnik.

Službodob

Frizersko pomočnico sprejme frizerski salon Jurij Kuhn, Laško. (b)

Prodajalko specerijske stroke takoj sprejemam. M. Kompare, Ljubljana, Gradišče 7.

Pekovskega pomočnika

ki bi tudi raznašal kruh, sprejemam takoj. — Višnja gora 20. (b)

Pošteno dekle

ki zna kuhati in se razume na vrt, sprejemam za samostojno gospodinjstvo k dvema osebam. — Ponudbe z navedbo zadnje službe v upravo »Sl.« pod »1. december« 18264.

Službe iščejo

Perfektna kuharica vajena serviranja — isče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18262. (a)

Auto-motor

Avto

osebni, dobro ohranjen — kupim. Ponudbe v upr. »Slov.« pod št. 18274. (f)

Prodamo

Medarna

Ljubljana, Zidovska ul. 6, nudi sortirani, prvovrstni cvetlični med po najnižji ceni. (i)

Ia. suhe bosanske češnje zaboj 10 kg 78 din, 25 kg 165 din, vreča 50 kg 300 din; Ia. orehova jedra 10 kg 250 din — franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (i)

Šivalni stroj

pogrešljiv, kateri šiva naprej in nazaj ter štika in šepa, poceni napredaj. — Nova trgovina, Tyrševa 36 (nasproti Gospodarske zveze).

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. PICCOLIJA v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

Foto - aparat

s 4. vstavki (v objektivu), Rodenstock, Doppel-Anastigmat, 13 x 18, z vsemi pritlikinami — poceni napredaj. Ogleda se lahko pri g. Lovrenčič, Ljubljana, Frankopanska št. 11. (i)

Pozor!

Prvovrstni premog, drva, koks po najnižjih cenah

Podobnik V. Tržaška c. 16 — tel. 33-13

Kopit in čevljar. strojev večjo količino, po zelo ugodni ceni, imam na prodaj. — Kupci naj se zgledajo osebno pri meni. Priporoča se Franc Rabič, trgovina usnja, Senčur pri Kranju. (i)

Cviček

pravi, dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani. Telefon št. 25-73

Dve pisalni mizi in omaro za pisarno proda A.B.C. Medvedova cesta 8, telef. št. 24-44 (poleg gorenj. kolodvora). (i)

Prvovrstni trboveljski premog

brez prahu koks, suha drva nudi I. Pogačnik Bohoričeva 5 Telefon 20-39

Štajerska jabolka

zopet na zalogi. Kupite tudi vse vrste sira po nizkih cenah v trgovini Martinec, Tyrševa 17. (i)

Kupimo

Delnice

pivovarne Laško, kupimo. Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Takojenje plačilo« št. 18255.

Razno

Diabetičen kruh

in dvopek, zdravniško priporočen za sladkorno in želodčno bole, kakor tudi proti debelosti, dobiti v pekarni Kirbiš, Celje. (r)

Posrestva

V Brežicah in okolici so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposrestva. — Pojasnila pri inž. Miklav Otmar, Brežice. (p)

Glasba

Ivan Kacin Domžale

Dobavlja harmonije od 2000 din. — Prvovrstne pianine od 10.000 dinarjev. Prenovljuje in uglašuje tudi orgle. — Prodaja na obroke. Zahtevajte cenik.

Čitajte in širite »Slovca«

Vzajemna posojilnica

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

polet hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Izredna prilika ugodnega nakupa knjig!

Pod polovično ceno!

Zaradi pomanjkanja prostora smo se odločili, da odprodamo naslednje knjige pod polovično ceno:

Germano: Zivljenje sv. Gabriela din 10.—
Sv. čistost din 5.—
Samec: Za naše male din 8.—
Vole: Roka božja din 10.—
Turšič: Izgubljeni raj din 10.—
Sardenko: Dekliške pesmi din 18.—

sedaj skupno samo
din 15.—

Seharsch: Spoved malih grehov din 25.—
Potočnik: Dobri pastir, I. del din 38.—
Potočnik: Dobri pastir, II. del din 40.—
Potočnik: Dobri pastir, III. del din 40.—

sedaj skupno samo
din 50.—

Teraš: Za visokim ciljem din 24.—
Teraš: Pri studenih zdravja in moči din 24.—
Teraš: Po stezah resnične popolnosti din 24.—

sedaj skupno samo
din 30.—

Vole: Otok, I. del din 25.—
Vole: Otok, II. del din 24.—

sedaj skupno samo
din 20.—

Prekrasni govori dr. Mihaela Opeke, t. j. 21 knjig, skupna cena 408 din — — — sedaj pa samo

din 200.—

Kdor pa kupi v naši trgovini vsaj za din 50.— blaga, dobi krasno knjigo kot nagrado.

Poslužite se ugodne prilike, dokler traja zaloga!

TRGOVINA H. NIČMAN, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

Vabilo

na XVII. redni občni zbor

Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani

ki bo v nedeljo, dne 18. decembra 1938, ob 9 dopoldne v sejni dvorani Trgovskega doma v Ljubljani — Simon Gregorčičeva ulica.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo revizorjev o račun. zaključku za l. 1938.
3. Razprava in sklepanje o poslovnem poročilu upravnega odbora za leto 1937 in o odvezi.
4. Določitev zneska za sklad o podpiranju potrebnih brezposelnih zavarovancev v smislu § 37., točka 8 statuta.
5. Določitev zneska za podpore po § 6. pravilnika o draginskih dokladah.
6. Sklepanje o pridobitvi nepremičnin.
7. Slučajnosti.

Predsednik Pokojninskega zavoda za nameščence:

Dr. Milavec, l. r.

OPOMBA. Občni zbor je sklepčen, ako je od vsake skupine (službodobalcev in nameščenec) navzoča vsaj tretjina delegatov. Ako je občni zbor nesklepčen, se mora vršiti v 6 dneh drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa potem o predmetih dnevnega reda veljavno brez ozira na število navzočih članov. Sklepa se z absolutno večino oddanih veljavnih glasov.

Za vedno nas je zapustil naš ljubljani soprog, oče, stari oče in stric, gospod

Jože Zupančič

pisarniški ravnatelj v pokopu

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 23. novembra 1938, ob 4 popoldne, izpred mrliske veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta) na pokopališče k Sv. Križu

V Ljubljani, dne 22. novembra 1938

Zalujoča soproga z otroci

Potrni globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 21. novembra 1938, ob 10 zvečer umrl naš ljubljani mož, najboljši oče, stari oče, brat, avak in stric, gospod

Pavel Arnšek

posestnik

Pogreb našega ljubljene očeta bo v četrtek, dne 24. novembra 1938, ob 10 dopoldne na farnem pokopališču na Vidmu ob Savi.

Dolenjavas pri Vidmu, dne 22. novembra 1938

Globoko zalujoča rodbina Arnšekova in sorodniki

Ljubezen in zvestoba mladine slovenskemu voditelju

Ljubljanska mladina JRZ je po svojem predsedniku inž. Sodji v ponedeljek zvečer takole izpovedala svojo zvestobo in ljubezen voditelju slovenskega naroda dr. Korošcu

Ljubljana, 22. novembra.

Sinoči je bil v frančiškanski dvorani v Ljubljani krasen shod, prvi te vrste, kar jih naše mesto pomni. Zborovala je namreč mladinska organizacija JRZ za Ljubljano.

Zborovanja se je udeležil naš voditelj g. minister dr. Anton Korošec, ki je bil ob sleherni priliki pozdravljen in aklamiran z največjim navdušenjem. Vsa dvorana je ob prihodu vstala in zapela državno himno, nakar je imel pozdravni govor predsednik mladinske JRZ za Ljubljano inž. Sodja, ki je izvajal:

Ko otvarjam današnje prvo zborovanje mestne mladinske organizacije JRZ, za katero želim, da bi našlo odmeva v vseh enakih mladinskih organizacijah po Sloveniji in po vsej državi, mi je v posebno čast pozdraviti v naši sredi našega voditelja g. dr. Antona Korošca (viharano minutno ploskanje in vzklikanje »Živel dr. Korošec!«, g. bana dr. Natlačen, g. župana dr. Jure Adlešiča, vse gg. kandidate in namestnike za volitve 11. decembra, vse vas gg. odbornike banovinskega odbora JRZ, gg. odbornike krajevnih organizacij JRZ v Ljubljani, predsednika glavnega odbora MJRZ v Beogradu, g. dr. Pirca, g. Smersuja, predsednika banovinskega odbora MJRZ, vse ostale gospode in vas tovariše člane in prijatelje mladinske politične organizacije. (Viharano je mladina vzklíkala gosp. banu, gosp. županu in ostalim, ki jih je predsednik inž. Sodja pozdravil.)

Gosp. predsednik, gospodje, tovariši! V posebnem času, v dobi priprav za državno-zborske volitve smo se zbrali, da na tem zborovanju pregledate naše mlade vrste in da mi mladi ugotovimo svoje misli, da v nemirnem utripanju naših mladih src pokažemo Vam, voditelju našega naroda, kaj smo.

Zastoj bi ustanavljali organizacijo za organizacijo, zastoj bi bilo naših 272 krajevnih organizacij MJRZ po Sloveniji, ki pač dokazujejo, da se naša mladina zanima za javno politično delo, ako bi ne bilo dela v naših organizacijah in ako bi ne bilo to delo prežeto z jasnimi, s poštenimi, čistimi hotenji in mislimi.

Na prvi strani navodil in pravil MJRZ bomo naslednje: Mladec mora dobro poznati svojo okolico, kraj in narod, iz katerega je izšel, ter vso našo državo. Posebno važno je, da vsak mladec dobro pozna narodno zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev ter boj za osvoboditev in ustanvitev Jugoslavije.

Ako se danes ozremo po naši domovini, vidimo, da so mnogi zbegani, mnogi zaprti oči hodijo mimo virov resnice, ki so v našem narodu. Človeku se zdi, kakor da je tista preteklost, v kateri naš narod ni užival svobode, zamagljala mnogim pogled ali da jih je blek naše svobode oslepil, da ne morejo s svojimi očmi gledati, s svojimi mislimi spoznavati in s svojim srcem ljubiti nič drugega, kakor le tisto, kar ni zraslo na njihovi njivi.

V globini zaskelji človeka, ko išče vzroka za blodom nekaterih rojakov. Bežna misel človeku postavlja vprašanje o narodovi veličnosti, o njegovi trdnosti, vrednosti, pa koncem eno samo veliko vprašanje, kaj smo, kaj moramo in moremo biti.

Pa nam v odgovor iz nepreglednih dalj vstajajo vrste slovenskih velikanov, ki nas očitajoče opominjajo, da so oni tisti, ki so nam dali življenje, da so oni tisti, ki so nam dali zemljo, da so oni tisti, ki so zidali našo narodno stavbo stolca, tisočletja, stavbo slovenske kulture in svobode, katero ste dogradili mogočno Vi, naš voditelj, da je zasijalo sonce svobode v Jugoslaviji večini nam Slovincem. (Viharani vzklík »Živela Jugoslavija!«)

Kadarkoli smo na naših sestankih govorili o našem narodu, o naši državi, vselej se je zasvitalo v nas, ko smo pregledovali našo narodno preteklost.

Voditelj naš, Vi ste videli vso polnost naše zgodovine, slišali klice narodnih taborov iz preteklega stoletja, ko je narod od kresovih in slovenskih pesnih sanjal in klical po zedinjeni Sloveniji, po svobodi.

Voditelj naš, Vi ste čutili tisočletno bolečino svojega naroda, videli mogočno v dno naših stoletij, iz katerih se blesti beseda in vsebina brižinskega spomenika, dela neimenovanih naših narodnih delavcev, pa rojstvo slovenske tiskane besede, dela mož, ki jih je rodila slovenska mati, akademija operosov, neskončna ljubezen do naroda naših cerkvenih vladik, Slomška, Missije, Jegliča, dr. Kreka in drugih, videli ste, kako se vse to druži v klicu naroda po svobodi, videli, kako se ves ta narod obrača proti jugu k bratom Srbov in Hrvatov, da se združi v svobodni narodni državi.

Videli ste jasno, da je vsa preteklost našega naroda napolnjena s samoraslo slovensko vsebino, ki pač ni mogla najti svojega doma nikjer drugje

kakor na jugu. Povedali ste hotenje Slovencev v svoji majski deklaraciji in peljali ste potem, ožarjeni s soncem svobode, svoj narod svobodno v našo današnjo narodno državo Jugoslavijo. (Nepopisni vzklík dr. Korošcu, Jugoslaviji, kralju Petru.)

Danes stojimo mi mladi pred Vami z občutkom svobode, z zavestjo, da smo Slovenci in da smo Jugoslavoani. (Zopet viharano vzklík kralju Petru, Jugoslaviji in dr. Korošcu.)

Ni stvari, ki bi nam mogla zabrisati ali zasenčiti Vaš blesteči primer, ko ste vso silo, ki se je v narodu grmadi v stoletjih, zbrali v vaših delih vse od Majske deklaracije, vstopa v Jugoslavijo, v delu in skrbi za naš narod, za vse njegove stanovne, za delavca, za kmeta, obrtnika, trgovca, inteligenta itd., v delu za našo univerzo itd., pa do ustanovitve naše vrhovne kulturne institucije Akademije znanosti in umetnosti.

Vaše delo pa ožarja še nekaj višjega, kar daje največji pečat trajnosti, to je trpljenje, ki ste ga Vi in Vaši sodelavci, ki so danes nekateri z Vami, prestali zaradi programa, ki je vsekokoli koristil narodu in naši ljubljani Jugoslaviji. (Navdušeni vzklík dr. Korošcu in g. banu.)

Vsa bližnja preteklost le dokazuje, da pač zloba resnice ne more uničiti, da drevo, ki nima sebi primerne zemlje, ne more rasti, da ljudje, ki zaničujejo slovenstvo, svoj narod in ljubijo le tujo miselnost, ne pa narodova izročila, niso mogli in ne bodo mogli nikdar koristiti ne narodu, ne državi.

Naša organizacija tu v Ljubljani vidi v svojem mestu Vaša dela. Dela, ki dvigajo naš narod na enakovredno stopnjo vseh drugih kulturnih narodov. Zato je tembolj naša dolžnost, da naša srca, naš um sprejme plodove slovenske njive, da v nas

Tržiška Bistrica je zdivjala

Nenadoma narasla voda odnaša ogromne množine lesa, ki razdira mostove in jezove. — Voda še vedno narašča

Tržič, 22. novembra.

Nenavadno hitro je postala struga Tržiški Bistrici pretesna. Po nočnem nalivu je pričela že jutraj svoje pogubno delo, ki ga nadaljuje od ure do ure. Cesta v Putehofu je na mnogih mestih v velikih dolžinah dobesedno odrezana. Mostove in jezove je voda gladko odnesla. Po vodi se valijo velike množine lesa. Največje je razdejanje v Putehofu, kjer se ob žagah barona Borna nabirajo ogromne množine hlobov, tramov in desk. Vsa ta zaloga lesa uničuje ceste in naprave. Voda si je marsikje izbrala popolnoma novo strugo. Veliko škodo bo trpel baron Borna, pa tudi številni delavci in vozniki, ki ne bodo našli prej zaslužka, dokler ne bodo naprave in ceste zopet urejene. Bistrica odnaša tudi mostove, ki vodijo do raztreseni kmečkih domov v Dolini, in uničuje jezove kmečkih žag. Pri jezcu nad papirnico na Slapu

delavci z velikim naporom varujejo, da količine lesa ne zamaše zadnjega predora, ki je še odprt. Narasla je Bistrica tako visoko, da je v Tržiču popoldne že prestopila breg nad mostom Sv. Janeza. Kmalu popoldne je voda odnesla jez pod mostom sv. Janeza, ki je bil nov šele pred nekaj leti, in s tem se je višina vode skozi mesto nekoliko znižala. Ob strugi prekladajo povsod les in vsak zaskrbljen čuva svoje imetje.

Tudi Mošenik, ki prihaja od Sv. Ane in se v Tržiču izliva v Bistrico, je silno narastel. Na mnogih krajih je zalil pota in pri delavki naselbini, ki je nad Tržiško klavnično, si je izbral popolnoma novo strugo. Nekaj družin je že moralo izprazniti občinsko stanovanjsko hišo, ker je ogrožena. — Fužinska podjetja so morala popoldne ustaviti svoj obrat, ker je voda zalila kolese. Z večerom nalivi še ne ponehava, temveč naraščajo in strah pred nočjo je upravičen.

Katastrofalna povodenj v Kropi

Kropa, 22. novembra.

Današnje deževje je v Kropi povzročilo katastrofalno povodenj, ki je ogrožala ves trg. Narasli potok in njegovi dotoki, predvsem takozvani Razdrti potok, so v glavno strugo nanесли ogromno množino materiala, tako da se je struga potoka dvignila do višine nabrežja, nakar se je voda razlila po poteh in vdrla ljudem v spodnje prostore hiš. Razbesnelo vodovje odnaša bregove, oporne zidove, jezove, njive in gospodarska poslopja ob vodi. Odnesele je tudi par mostov. V nevarnosti je

več hiš, med njimi ljudska šola. Da se nesreča omili, je bilo vodstvo reševalnih del prisiljeno odstraniti nov betonski most nad šolo. Zebljarska druga je ustavila ves tovarniški obrat in delavstvo poslala na reševalna dela. Ko to poročamo (ob pol 8 zvečer), voda še vedno narašča in prebivalstvo v velikih skrbih pričakuje, kaj bo prinesla noč. Pravkar smo zvedeli, da se je sesulo več opornih zidov in je v nevarnosti most na Zgornjem Bajerju, ker mu voda izpodkopava oporne zidove. Nujno je potrebna pomoč oblasti.

Nov mestni zavod za reveže v Ljubljani

Ze ob vsesvetški akciji smo zvedeli, da mestna občina pripravlja nov zavod, ki naj predvsem pomaga najbednejšim revežem v našem mestu. Beračenje se je namreč tako razpelo, da je postalo že velika nadloga najrazličnejših slojev, in že dolgo je mestna občina razpravljala s karitativnimi organizacijami, kako bi bilo mogoče beračenje popolnoma odpraviti ali vsaj skrajno omejiti. Zamisel se je kaj naglo posrečila in zahvaliti se moramo predvsem uvidnosti in dobroti šefa zna-

ne manufakturne tvrdke Feliks Urbanc gospoda Franca Urbanca, da je mestna občina dobila zelo velike prostore v nekdanji stari cukrarni na Poljanskem nasipu. G. Franc Urbanc je dobrohotno znižal najemnino tako nizko, da ga moramo prištet med naše resnične človekoljube. Samo z zelo nizko najemnino je bilo mestni občini mogoče vzeti trakt od Poljanskem nasipu in Zvinovzdravski ulici v najem za nov zavod, ki naj postane velika podpora najrevnejšim občanom in sploh revnemu ljudstvu našega mesta.

V prtiličju stare cukrarne na Poljanskem nasipu št. 40 bo nameščena soba za vratarja zavoda in 8 m široka ter 12 m dolga kuhinja za prehrano brezposelnega delavstva in revežev. Poleg kuhinje je v prtiličju tudi še shramba za jedila in shramba za drva ter stranišča, kakor v vseh nadstropjih.

V I. nadstropju je 19 m dolga in 14 m široka dvorana, namenjena za obednico, kjer bodo reveži brezplačno dobivali kosilo in tudi druge obroke, vedno pa samo po eno tečno in dobro pripravljeno jed. V tem nadstropju je tudi prostorna soba za služinčad in pa nizka dvorana, dolga 32 m ter 12 m široka, ki jo pa mestni urad zamenja za drugo tako veliko dvorano v II. nadstropju, kjer bo spalnica za družine. V II. nadstropju bo tudi tako velika dnevena ogrevalnica ter posebna spalnica za moške, dolga 13 m in toliko široka, ter tudi tako velika posebna spalnica za ženske. V tem zavodu pa ne bo stalnih stanovanj, temveč samo začasna stanovanja za najhujšo silo. Mestni socialni urad prevzame vse te velike prostore že 1. decembra, ko prične obratovati tudi javna pomožna kuhinja v veliko korist vseh ljubljanskih revežev. V jedilnici bo lahko dobivalo brezplačno hrano do 150 revežev, seveda pa tudi samo začasno, da zavod morebiti ne bi dajal potuhe postopačem. Iz kuhinje bodo pa nosili reveži lahko hrano tudi družinam domov.

Ker je mestni socialni urad poslal ter porabil precej stare hišne opreme in postal iz drugih mestnih ustanov, zlasti pa iz hotela Tivoli in iz nekdanje ogrevalnice, bodo adaptacije veljale samo nekaj nad 100.000 din. Tako je mestna občina ljubljanska kar na tihem in brez reklame v javnosti prav naglo pripravila ta zelo važni novi socialni zavod, ki bo neposredno koristil najrevnej-

Novinarski koncert

Za novinarski koncert, ki bo tudi letos umetniška in družabna prireditve prvega reda, a mu daje še poseben poudarek dejstvo, da je izvršen med oficijelne prireditve v proslavo 20-letnice našega narodnega osvobodjenja in zedinjenja, so prireditelji pripravili naslednji

Spored:

- Državna himna.
I. Emil Hochreiter: Gosposvetski zvon: Peter Jerob: V jutro pomladno: Anton Foerster: Spak. — Poje pevski zbor »Grafika« pod vodstvom pevovodje g. Danila Cararja.
II. Milojevič: Sarplaninska uspravanka: Dvoržak: Arja Marine iz opere »Dimitrij«: Lajovic: Kaj bi le gledal. — Poje operna pevka gđ. Vera Majdičeva.
III. Tri slovenske pesmi. — Poje operni pevec g. Marij Simec (Zagreb).
IV. Sibelius: Valse triste. — Plešo soloplesalka Narodnega gledališča g. Gizela Brancičar. Java. — Janko in Metka, plesni duet ra Parmove Triglavske rože. — Izvajata dve učenki ge. Bravničarjeve.

Odmor

- V. Pochariz: Drugi stasek iz koncerta za čelo. Popper: Taranella. — Izvaja čelistska gđ. Oti Jeračeva, pri klavirju g. prof. Karel Jerač.
VI. Stritof: Mene pa glava boli Bizet: Arja iz opere »Carmen«. Poje operna pevka g. Mila Kogej. Stagliarjeva.
VII. Smetana: Arja iz »Prodane neveste«. Dev: Kavglica. Poje operna pevka gđ. Valerija Heybalova.
VIII. Jan Peška: Jugoslavija, slavnostna uvertura. — Izra vojaški orkester to. pešpolka Triglavskega pod vodstvom kapelnika gosp. podpolkovnika Ferda Herzoga.
Vsa pevce-soliste in oba plesna nastopa spremlja pri klavirju dirigent opere Narodnega gledališča g. A. Neffat.

Po koncertu bo v vseh prostorih Tabora družabni večer, pri katerem bosta sodelovala dva orkestra vojaške godbe 40. pešpolka.

— Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolic, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Direktor Lovro Matičič je prišel danes v Ljubljano in je že začel vaditi z orkestrom ljubljanske Filharmonije za veliki simfonični koncert, ki bo v ponedeljek 28. t. m. v veliki union-ski dvorani

Univ. prof. John A. Zvetina iz Chicaga bo predaval

V Ljubljano je prispel včeraj g. John A. Zvetina, izredni univerzitetni profesor (assistant professor) v Chicagu (USA).

V četrtek, dne 24. t. m., ob 18. uri bo kot gost predaval v zbornišni dvorani univerze o temi: The Constitution of the USA of 1789 and how it kept pace with modern conditions (Ustava Zedinjenih držav Severne Amerike in njeno prilagovanje modernim razmeram). Predavanje bo v angleškem jeziku s kratkim slovenskim resuméjem.

Profesor J. A. Zvetina, čigar rod izvira iz Dubrovnika, se mudi že več mesecev v Jugoslaviji. Doslej je predaval že na univerzah v Zagrebu in Beogradu. Njegova stroka je ameriško in angleško ustavno pravo. V svoji domovini je med drugim član Slovenskega kluba na univerzi v Chicagu, Jugoslovanskega kluba, Ameriško-Jugoslovanske legije ter Ameriške legije.

K predavanja vljudno vabimo.

Shod dr. Stojadinoviča v Bosanskem Novem v nedeljo, 20. novembra

